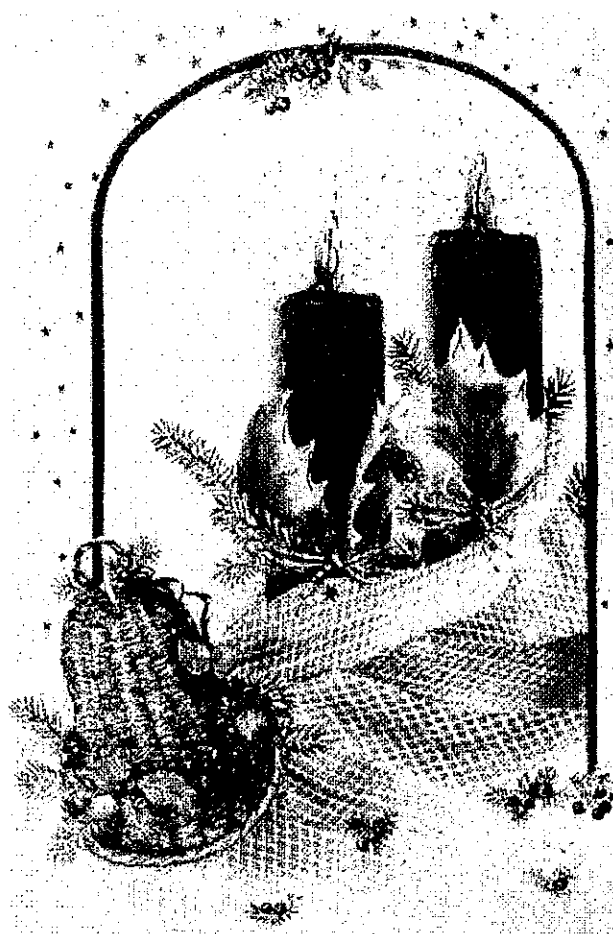

Köztisztaság

A Köztisztasági Egyesülés havi információs lapja
VIII. évfolyam 90. szám 2000. december

*Kellemes karácsonyi ünnepeket, eredményes, boldog új esztendőt kívánunk
minden kedves olvasónknak!*

Nagy György
igazgató

Nagy Jánosné
adminisztrátor

Bécsy Józsefné
gazdasági vezető

Szemetesek karácsonya

Közeleg az év, évszázad és az évezred utolsó karácsony. A karácsony önmagában is nagy várakozással teli, hát még a mostani! Minden vonatkozásban!

Az otthon meghiitt melege, a karácsonyi gyertyaillat mellé vajon mit találunk mi szemeteseknek a ragyogó fa alatt?

Hát legalább egy újabb törvényt és két kormányrendeletet.

A törvényről:

A Parlament december 19-én elfogadta a két évre szóló költségvetést, melyben az alábbi fejezet található:

Cél	Igénybevétel feltevélei	Előirányzat	
		2001	2002
Települési szilárd hulladék közszolgáltatás fejlesztéseinek támogatása	Igényelhetik azok a települési önkormányzatok, amelyek települési szilárd hulladék kezelési feladatokat látnak el. A támogatás igénybevételének részletes feltételeit a Környezetvédelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium tárgyév január 31-ig közleményben állapítja meg.	2.000,0	2.000,0

A törvény tehát fejlesztésről rendelkezik, s nem üzemeltetésről. Vagyis ez nem a korábbiakban tervezett, s a hulladékgazdálkodási törvényben most is rögzített normatív támogatás!

Normatív állami hozzájárulásról a költségvetési törvényben, mint a települési igazgatási, kommunális és sportfeladatok ellátását rendező tételről találunk, mely fedezetül kell hogy szolgáljon a behajthatatlan kintlévőségeknek is.

A törvény szerint tehát 2001. január 31-ig olyan közlemény kell megjelentetni, mely a fejlesztési célokat szolgálja.

A napokban már a második ezzel kapcsolatos megbeszélés zajlott a Környezetvédelmi Minisztériumban, ahol a két tárca, a Műszaki Egyetem és a Köztisztasági Egyesülés képviselői tárgyaltak a lehetséges megoldásokról.

Az eddigi közös álláspont szerint a fejlesztésnek a felzárkóztatást kell szolgálnia. Ez azt jelenti, hogy a hulladékgazdálkodási törvényben megszabott határidőig 2003. január 1-ig az összes magyarországi településen kötelező önkormányzati feladatként szerepel a hulladékkezelési közszolgáltatás megszervezése.

Ennek értelmében kirajzolódni látszik, hogy a települések számára a gyűjtődények – pályázat útján – történő biztosítása látszik a leghatékonyabb megoldásnak.

Emellett természetesen gondolni kell a bezárásra ítélt hulladéklerakók helyett a regionális hulladékkezelő rendszerek kialakítását segítő fejlesztésekre is, de itt alaposan át kell gondolni a KAC fejezeti támogatásokkal való összhang megteremtését is.

A tárgyalások tovább folytatódnak, a legközelebbi megbeszélésre január első hetében kerül sor.

December 19-én a Kormány megtárgyalta és elfogadta a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának szakmai szabályairól

valamint

a hulladékkezelési közszolgáltató kiválasztásáról és a közszolgáltatási szerződésről

szóló rendeletet.

Az utóbbi normaszövegét a Köztisztasági 89. számában közöltük.

A díjas rendelet korábbiakban közölt változata tárcaközi egyeztetések során kissé „átalakult”.

Különösen a 6. § előírásait ajánljuk szíves figyelmükbe!

Ismételten felhívjuk a figyelmet, hogy a rendelet hatálybalépését a 2. § (1) bekezdés fogalmazza meg!

A megfogalmazás erősen indirekt ugyan, de azt rögzíti, hogy az önkormányzat számára akkor válik kötelezettséggé a helyi rendelet megalkotása, **amikor** a törvény és a kapcsolódó rendeletek szerinti közszolgáltatást megszervezi, vagyis nem január 1-én!

Ez kardínális kérdés!

Főleg akkor, amikor a közigazgatási hivatalok már most elkezdtek „támadni” a helyi díjrendeleteket.

Mi lesz, január után, ha a törvény életbe lép?

Hát ez nagy kérdés!

Többek között erről folyik a vita, melyben – természetesen – a Köztisztasági Egyesülés is aktívan részt vesz!

Véleményünk szerint a leghatékonyabb megoldást az jelentené, ha a közigazgatási hivatalok vezetői részére a Belügyminisztérium tartana egy tájékoztatást, melyben arra a kérdésre térne ki különösen, hogy mikor válik az önkormányzat számára kötelezővé a rendeletalkotás.

Eddigi tárgyalásaink alapján azt lehet mondani, hogy a Környezetvédelmi Minisztérium osztja azon véleményünket, hogy az összes érintett kormányrendelet kihirdetése önmagában még nem jeleníti a helyi rendeletek azonnali módosításának kötelezettségét.

A Belügyminisztériumban elfogadták azon érvelésünket, hogy az összes kormányrendelet kihirdetése csak az egyik alapfeltétel. Figyelembe kell venni a helyi rendeletalkotás kialakult rendjét, valamint a hulladékgazdálkodási törvény azon előírásait, miszerint a 2000 főt meghaladó településeken 2002. január 1-ig, a 2000 főt meg nem haladó településeken pedig 2003. január 1-ig kell megszervezni a közszolgáltatást.

Vagyis a helyi rendeleteket a jogszabályok megjelenése után, a kijelölt települések esetén legkésőbb 2002, illetve 2003-ig kell megalkotni.

A most érkezett hír szerint a BM a közigazgatási hivatalok részére fog „eligazítást” tartani, melyen támogatja véleményünket! (Erről még tájékoztattunk!)

Kormányrendelet
a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 59.§ (1) bekezdésének j) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1.§

A rendelet célja a hulladékgazdálkodás országos és helyi feladatainak hatékony ellátását elősegítő települési hulladékkezelési közszolgáltatás díjának (a továbbiakban: közszolgáltatási díj) megállapítására vonatkozó részletes szakmai követelmények meghatározása.

2.§

(1) A rendelet előírásait a települési hulladék kezelésére, a települési önkormányzat (a továbbiakban: önkormányzat) által, a jogszabályoknak megfelelően szervezett közszolgáltatás díjának meghatározásakor kell alkalmazni.

(2) Az önkormányzat képviselőtestülete rendeletében külön-külön határozza meg az általa szervezett, a települési szilárd, illetve folyékony hulladék (a továbbiakban együtt: települési hulladék) kezelésére irányuló közszolgáltatás díját.

(3) A települési hulladék kezelésére irányuló közszolgáltatás díjmegállapításának ki kell terjednie a közszolgáltatás teljesítésének gyakoriságára és módjára, a teljesítés helyének, a díjfizetési feltételeknek és módoknak a megállapítására.

(4) A közszolgáltatásnak az önkormányzat rendeletében meghatározott díja a közszolgáltató által az adott közszolgáltatásra alkalmazható díj legmagasabb mértéke.

(5) A közszolgáltatási díj nem tartalmazhat indokolatlan megkülönböztetést a különböző fogyasztók, illetve fogyasztói csoportok között.

3.§

(1) A települési hulladék kezelésének díját az önkormányzat a következő díjfizetési időszakra állapítja meg. A díjfizetési időszakot – amely legalább egy év - és annak kezdetét az önkormányzat rendeletében határozza meg.

(2) Az önkormányzat és a közszolgáltató a közszolgáltatási szerződésben úgy is megállapodhatnak egymással, hogy az önkormányzat a közszolgáltatás díját egy díjfizetési időszagnál hosszabb, de meghatározott időpontig vagy meghatározott feltétel bekövetkeztéig állapítja meg.

4.§

(1) A települési hulladék kezelésére irányuló közszolgáltatás díját az önkormányzat képviselőtestülete a rendeletében meghatározott közszolgáltatással arányosan állapítja meg.

(2) A közszolgáltatás díjának meghatározásakor annak részeként átalány jellegű díjelem, illetve a díj meghatározására kiható vélelem csak a közszolgáltatás jellegével összefüggésben, - a közszolgáltatást igénybe vevők jogainak és érdekeinek figyelembevételével - kivételesen alkalmazható.

5.§

A települési hulladék kezeléséért közszolgáltatási díjat kell fizetnie annak, aki a jogszabályok rendelkezései szerint a települési hulladék gyűjtésére és a közszolgáltatónak való átadására kötelezett.

6. §

- (1) A közszolgáltatás díját úgy kell meghatározni, hogy
- a tartós működéshez szükséges nyereség fedezetének, illetve az indokolt költségek és ráfordítások megtérülésének biztosítására alkalmas legyen és
  - ösztönözzön a közszolgáltatás biztonságos és legkisebb költségű ellátására, a közszolgáltató kapacitásának hatékony kihasználására, valamint a hulladékkezelés csökkentésére és a hatékony hulladékgazdálkodásra.

(2) Indokolt költségnek és ráfordításnak minősülnek különösen a hulladékbegyűjtés, - szállítás és - ártalmatlanítás gyakorlásához szükséges, a hulladékártalmatlanító létesítmények, illetve a leeresztő helynek a közszolgáltatással kapcsolatos üzemeltetési és karbantartási költségei és ráfordításai, a környezetvédelmi kiadások és ráfordítások, valamint a közszolgáltatás körében működtetett létesítmények utógondozásának és monitorozásának a díjfizetési időszakra vetített költsége.

(3) A tartós működéshez szükséges nyereségnek minősül a közszolgáltatás teljesítése során - az elvonásokra, támogatásokra és a szolgáltatás jellegére tekintettel az adott önkormányzattal egyeztetett mértékét meg nem haladó - képzett nyereség, amely biztosítja az indokolt fejlesztések (bővítések és rekonstrukciók) forrását, illetve az indokolt befektetések megtérülését.

(4) A közszolgáltatási díjszökkentő tényezőként kell figyelembe venni a közszolgáltatás teljesítéséhez biztosított, a költségek ellentételezésére kapott, költségvetési, illetőleg önkormányzati támogatást, a közszolgáltatás teljesítése folyamatában keletkező melléktermékek (pl.: biogáz, komposzt), valamint a szelektíven begyűjtött hulladékok hasznosításából, vagy hasznosítás céljára történő átadásból származó bevételt.

(5) A (2) bekezdésben említett utógondozási és monitorozási költségek a közszolgáltatási díjban akkor érvényesíthetők, ha a közszolgáltató az utógondozás, illetve a monitorozás körébe tartozó feladatai ellátására tervet készít, amely alapján mennyiségarányosan megállapítja az ennek megvalósításához évente szükséges, inflációval korrigált bevételt, s annak mértékét passzív időbeli elhatárolásokkal szemben közvetlen költségként számolja el vagy ha az utógondozás, illetve monitorozás céljára szükséges fedezetet csak közelíteni lehet, akkor az időközönként ismétlődő jövőbeni költségekre céltartalékot képez. Jogszabály az utógondozás, illetve a monitorozás körébe tartozó feladatok ellátását meghatározza és az ártalmatlanítást végző szolgáltató számára kötelezővé teheti.

(6) Ha a közszolgáltatási díjat az önkormányzat az (1) - (5) bekezdés alapján számított díjnál alacsonyabb mértékben állapítja meg, a különbséget díjkompenzáció formájában köteles a közszolgáltatónak megtéríteni. Abban az esetben, ha az önkormányzat – rendeletében szabályozott módon - díjkedvezményt vagy mentességet állapít meg, a felmerülő költségeket a közszolgáltató számára az önkormányzat – más forrásából – köteles megtéríteni.

(7) A szelektív gyűjtésben résztvevőnek a begyűjtő helyen (pl. hulladékgyűjtő udvar, gyűjtőpont) történő átadásáért – díj nem számítható fel.

7. §

(1) A közszolgáltatási díj megállapítása - a díj kiszámítására vonatkozó előírások alapján – általános forgalmi adó

nélkül számított egységnyi díjtételek meghatározásával történik. Az egységnyi díjtételt a 6. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott indokolt költségek, ráfordítások és a 6. § (3) bekezdése szerinti nyereség összege és a várható szolgáltatási mennyiség hányadosaként kell megállapítani.

(2) Az egységnyi díjtételek a következők:

a) a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás esetén a gyűjtődényzet egyszeri ürítési díja, illetve az elszállításra átvett hulladék tömeg vagy térfogat szerint meghatározott díja;

b) a települési folyékony hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás esetén a folyékony hulladék egységnyi térfogatának szippantási díja;

(3) A (2) bekezdés szerinti egységnyi díjtételek - elkülönítve - tartalmazzák a hulladék szállításának, begyűjtésének, szelektív gyűjtésének és - az utógondozásra, illetve monitorozásra is kiterjedő - ártalmatlanításának költségeit is.

(4) A fizetendő közszolgáltatási díj az egységnyi díjtétel és a szolgáltatás mennyiségének, illetve gyakoriságának a szorzata.

(5) A közszolgáltató köteles a közszolgáltatási díj megállapítása érdekében díjkalkulációt készíteni. Ha a közszolgáltató a közszolgáltatás körébe tartozó tevékenység mellett más gazdasági tevékenységet is folytat, a költségtervben a költségek szigorú elkülönítésének módszerét is alkalmaznia kell.

8. §

(1) A 7. § (2) bekezdés a) pontja szerinti egységnyi díjtétel megállapításakor figyelemmel kell lenni arra, hogy a gyűjtődényzet az ingatlan tulajdonos vagy a közszolgáltató tulajdona-e. Ha a gyűjtődényzt külön bérlettel a közszolgáltató

biztosítja, annak költsége a díjtétel megállapításánál nem vehető figyelembe.

(2) A 7. § (2) bekezdésben meghatározott egységnyi díjtételek a számlázás költségeit is tartalmazzák.

(3) A közszolgáltató által teljesítendő, jogszabályokban meghatározott közszolgáltatás mértékét és minőségét meghaladó többletszolgáltatás esetére az egységnyi díjaktól arányosan eltérő és a teljesített közszolgáltatás jellegét figyelembe vevő díjszabást lehet megállapítani. A közszolgáltatás igénybevételeire kötelezett csak akkor kötelezhető a többletszolgáltatás miatti díjkülönbözet megfizetésére, ha a többletszolgáltatásra az ő felróható magatartása miatt volt szükség.

(4) A közszolgáltatási díjat a közszolgáltatás igénybevevője - a teljesített közszolgáltatás alapján, számla ellenében - meghatározott időszakonként utólag köteles megfizetni.

(5) Nem tagadhatja meg a közszolgáltatási díj megfizetését az, aki a települési hulladékkal kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti, feltéve, hogy a közszolgáltató számára a közszolgáltatást felajánlja, illetve a közszolgáltatás teljesítésére vonatkozó rendelkezésre állását igazolja.

9. §

(1) Az önkormányzat rendeletében meghatározza a közszolgáltatási díjat és a díjalkalmazás feltételeit.

(2) A közszolgáltatási díj számítására szolgáló kalkulációs séma vagy díjképlet alkalmazása esetén az önkormányzat árrendeletének részletesen kell tartalmaznia a kalkulációs sémát, illetve a díjképletet.

10. §

Ez a rendelet 2001. január 1. napján lép hatályba.

A hulladék- és szennyvízkezelés fejlődése az Európai Unióban

1999 májusa, az Amszterdami szerződés hatályba lépése óta a fenntartható fejlődés hivatalosan is az EU egyik alapfeladata. A Szerződés konkrét célja megteremteni az előfeltételeket ahhoz, hogy a hosszú távú gazdasági fejlődés megfeleljen a környezetvédelmi követelményeknek, és ne veszélyeztesse a jövő nemzedékek fejlődési lehetőségeit.

1972 óta az EU (korábban Európai Közösség) öt egymást követő akcióprogram keretében közel 200 ilyen irányú jogszabályt fogadott el. A fejlődés során az EU egyre nagyobb hatást gyakorolt a tagországok környezetvédelmi politikájára, meghatározva a politikai, gazdasági és műszaki irányokat és azokat a témákat, amelyekkel az európai környezetvédelmi ágazatnak foglalkoznia kell.

Csak kezelt hulladékot szabad lerakni

Az EU hulladékpolitikájának egyik új példáját adja a Tanács 1999. április 26-i, 1999/131/EG sz. irányelve a lerakóhelyekről. Ezt az irányelvet a tagországokban 2001. július közepéig kell törvénybe iktatni. Célja: elkerülni a hulladékok lerakásának negatív környezeti hatásait, különösen a felületi vizek, a talajvíz, a föld és a levegő szennyezését, valamint az egészségi kockázatot. A hulladékokat összetétel szerint a következő kategóriákba sorolják: veszélyes hulladék, háztartási hulladék, más

eredetű ártalmatlan hulladék és semleges hulladék. Ehhez hasonlóan a lerakóhelyek három osztályát hozták létre, amelyeket műszakilag úgy kell tervezni, hogy a környezet veszélyeztetése nélkül legyenek képesek befogadni és feldolgozni veszélyes, ártalmatlan vagy semleges hulladékot. Csak kezelt hulladékot szabad lerakni.

Németországban ezt a szabályozást elvben 1993 közepe, a háztartási hulladéokra vonatkozó irányelv hatályba lépése óta alkalmazzák. Ennek az irányelvnek 2005-ig terjedő átmeneti időszaka van. Legkésőbb eddig megtiltják az előzetes nem kezelt háztartási hulladék kihelyezését az úgynevezett „szabványos lerakóhelyekre”, biztosítva az irányelv D) melléklete osztályozási ismérveinek való megfelelést a továbbiakban. Ezek az ismérvek olyan szigorúak, hogy eddig csak a termikus hulladékkezelő eljárásokkal tudták elérni a teljesítésüket. Ez különösen vonatkozik az izzítási veszteségre (legfeljebb 5 %) és a teljes szerves széntartalomra (legfeljebb 3 %).

A német környezetvédelmi minisztérium azonban jelenleg az irányelv módosításán dolgozik, amely nemcsak elősegíti az EU-irányelvhez való igazodást, hanem azt is lehetővé teszi, hogy a hulladékot mechanikai és biológiai módszerekkel kezelhessék a lerakások előtt.

Ennek az a feltétele, hogy a kezelés után a maradó anyagok minősége ugyanolyan legyen, mint amilyent a termikus eljárásokkal lehet elérni. Ez nagy feladatokat jelent a berendezések fejlesztői és gyártói számára.

A jövő a hulladékégetők szállító és üzemeltetői számára is izgalmas. Az égetésre vonatkozó irányelv tervezetét Brüsszelben 1999 nyara óta vizsgálják. A javaslatot várhatóan integrálják az 1994 óta érvényes irányelvbe. Ez a hulladékot más eljárással együtt égető üzemekre, például a cementgyárakra is érvényes lesz. A minimális üzemeltetési követelmények közé kerül például az, hogy az égetési hőmérsékletnek legalább két másodpercen át el kell érnie legalább 850 °C-ot. Európában az összes égetőnek azonos emissziós határértékeket kell betartania, ezek azonban gyakorlatilag azonosak azokkal, amelyeket Németországban már sor éve előír a szennyezést szabályozó 17. szövetségi rendelet. Különösen vonatkozik ez a dioxin/furán-emisszióra, amely nem haladhatja meg a 0,1 ng/m³ TE-t (ng=nanogram, TE-toxikus egyenérték),

A hulladék még hatékonyabb újrafeldolgozása

Az újrafeldolgozható anyagok begyűjtése és feldolgozása terén az aktuális irányokat jellemző kulcsszavak: az ésszerűsítés és az automatizálás. A járművek biztonságosabbá, manőverképessebbé, felhasználóbarátabbá és főleg hatékonyabbá válnak. Ezeket egyetlen szakember tudja működtetni.

A legjelentősebb igény azonban olyan, kevés kipufogógázt kibocsátó, hulladékgyűjtő és utcatisztító járművek iránt fog fellépni, amelyeket késő este és éjszaka is használni lehet a zajvédelmi szabályok megsértése nélkül.

A német Kettős Rendszer (Zöld Pont) keretében gyűjtött újrafeldolgozható anyagokat jelenleg főként kézzel válogatják és osztályozzák szállítószalag mentén. Ezt legfeljebb sziták és légosztályozók segítik, különválasztva az idegen anyagot és a könnyű frakciókat (például papír- és műanyag zsákokat) a kézi osztályozás előtt. A tervek szerint a kézi osztályozás hamarosan megszüntethető lesz.

A „zöldpontos” csomagolóanyagok gyűjtését szervező német vállalat az aacheni egyetemmel együtt a csomagolási hulladékot különválasztó és újrafeldolgozó, teljesen automatikus művet fejlesztett ki. ez a Sortec 3.0 nevű berendezés egyesíti az olyan kipróbált technológiákat, mint a száraz mechanikus előszeparálás (légszitalás, mágneses szeparálás, infravörös spektroszkópia), a nedves mechanikus feldolgozás (iszapolás) és a műanyag-feldolgozás (extrudálás). Az eredmény olyan tiszta frakciók előállítására, melyek nemcsak újrafeldolgozható anyagként, hanem nyersanyagként is hasznosíthatók. A közelmúltban helyezték üzembe a 25 ezer t/év teljesítményű első üzem Hannover-Andertenben.

Szennyvíz

A vízszennyezés megelőzésével kapcsolatban az EU a következő legfontosabb irányelveket fogadta el: a kommunális szennyvíz kezeléséről (1991), a vizek nitrátos mezőgazdasági szennyezéséről (1991) és a csatorna-iszapról (1986). Ezeknek a megvalósítását vizsgálva az EU bizottsága megállapította, hogy a szennyvíz kezelése terén az EU tagállamainak még sok teendője van.

Az első irányelv célja például az, hogy 2005-ig minden több mint 2000 lakosú települést kapcsoljanak szennyvíztisztító üzemekhez. Az 1998. évi jelentés szerint ez azt jelenti, hogy közel 40 000 szennyvíztisztítót kell építeni vagy helyreállítani Európa-szerte, a szennyvíz kötelező biológiai kezelésével. Ezen kívül előírták a nitrogén- és foszformentesítés szintjét is az érzékenyebb területek számára. Ennek a programnak a megvalósítása több százmilliárd eurót igényel.

Az EU-ban a lakosságnak mintegy 76 %-a kapcsolódik a csatornázáshoz és a víztisztító üzemekhez. Görögországban ez az arány kevéssel több, mint 10 %-os, Dániában pedig 98 %-os. Németországban több mint 10 000 szennyvízüzem van. Ezek a lakosság több mint 90 %-ának a szennyvizét kezelik. Közülük közel 4000 szelektív nitrogén- és foszforkivonással üzemel. Jelentős további munkát kell még végezni, különösen az új szövetségi államokban, ahol a lakosságnak csak 60-70 %-a kapcsolódik a csatornázáshoz.

A hatalmas beruházási igény és a közalapok hiánya következtében magánvállalkozási megoldásokat keresnek. Jelenleg a magántársaságok a lakosság mintegy 10 %-ának szolgáltatnak e téren.

A liberalizálás előkészítése

1998 novemberében lépett érvénybe az EU ivóvízirányelve. Ezt 2000 végéig kell integrálni a nemzeti törvényekbe. A legfontosabb újdonság az, hogy az emberi fogyasztásra szánt ivóvíz minőségének meg kell felelnie a műszaki-tudományos haladás által feltárt lehetőségeknek.

1998-ban egyedül a német vízüzemek több mint 5 Mrd DEM-et fektettek be, aminek közel a felét a hálózat bővítésére és helyreállítására fordították, közel 1 milliárdot pedig vízkinyerésre és tisztítására. Ezek az összegek bizonyosan nem fognak csökkenni, amikor a német ivóvíz-irányelvet az EU szabályokhoz igazítják.

Eközben, Németországban több mint 7000 települési szennyvízüzem készül fel a vízgazdálkodás küszöbön álló liberalizálására. Bár az EU jelenleg nem tervez liberalizációs irányelvet, mint a földgáz- vagy a villamosenergia-ipar területén, pályázati irányelvet állítanak össze, amely szabályozza a vízgazdálkodási kötelezettségek átadását magánvállalatoknak. Ezzel párhuzamosan a berlini gazdasági minisztériumban tárgyalások folynak a kartelltörvény vízgazdálkodásra vonatkozó kivételeinek megszüntetéséről.

Ez a szektor már látványos privatizációs sikereket ért el Németországban. A berlini vízművet magánkonzorcium vette át. A legnagyobb német vízellátó, a gelsenkircheni Gelsenwasser AG is versenyre készül stratégiai szövetségeken keresztül, részt vesz települési pályázatokon, és a vízellátáson kívül szennyvízzel kapcsolatos szolgáltatásokat is kínál. Eddigi legnagyobb sikere a brémai szennyvíztisztítás átvétele volt 1999 elején

(Hulladékok és másodnyersanyagok hasznosítása 2000. 11. szám. Fordította: Szende György)

A konténerekről

Szász Lajos

Valószínűleg sokan felkapják a fejüket, hogy erről a témáról mit lehet még polemizálni. Hát lehet...

Ismeretes, hogy a szakmában itthon kb. 50-55 éve kezdett elterjedni a mindenféle bili, mosófazék és vödör után – szabvány edényzet. Először csak a fém 110 literes edény, majd sorban a többi is. Ma a fröccsöntött műanyag edényzetek idején (110, 120, 240, 1100 literesre gondolok), azokkal nincs is gond, hiszen több nagy gyártót is ismerünk, de a végeredmény, az egységes DIN vagy ISO szabványok szerinti szerszámok miatt, igen pontosan ugyanaz. Tehát a célgépeink beöntőszerkezete nem „találhat kifogást” fogadásakor.

A 110 és 1100 literes edények fém változatánál már más a helyzet. ott pl.: a „BOBRAK” és a DIN szerinti edények nem köszönnek egymásnak, ezt jól tudjuk. A MEWA és a még fel-lelhető magyar 110 literes edények is eltérő méretűek.

Nemrég teljesen véletlenül egy gépátadási procedúra kellős közepébe csöppentem, mint csendes megfigyelő. A gyártó feladata volt egy új FAUN 20/901-es típusú EUROPRESS felépítmény beöntésre alkalmas szerkezettel való ellátása az úgymond szabvány: 4,2, 5, 7 m³-es zárt és nyitott konténerekhez. Látszólag egyszerű feladat, a gyakorlat viszont egészen mást mutat.

A gyártó a jólfelfogott érdekében mind a három méretből kért minta edényzetet, melyet meg is kapott. Ehhez készült a beöntőszerkezet. Az átadásnál mégis gondok keletkeztek, mert a minta edények nem is hasonlítottak a kihelyezettekhez.

Azaz patt helyzet keletkezett. Tanulságos és ezért közreadom azokat a méret eltéréseket, melyek a galibát okozták:

- Felfüggesztőcsapok átmérője és ütköző lapjainak profilja. A szabvány Ø45 ±1 mm-t ad meg a csapokra, mértem: 65 mm-t is! A profilok pedig a „piskóta” alaktól eltérően – mindenfélék voltak. Így a célgép illeszkedő fülei vagy nehezen, vagy sehogysem akaszthatók be.
- Alsó, felső billentő, ütköző csapok átmérője és szélességi méretének szóródása (1790... 1815 mm-es méreteket mértem, nem számítva a „kajla”, már eldeformált csapokat).
- A fedélnyitó vezeték nem találkozott a fedeleken lévő csapokkal, mivel azok nem a fedél szélén, hanem beljebb, úgy 150-200 mm-re voltak hegesztve!
- A konténerek alsó támasztó pontjának az előtartály pereméhez mérten – alacsony volta, minek következtében a hulladék nehezen ömlik ki, az edényzet nem áll kellőképpen „fejre” (85...90°-ban, vagy túlbillentve sem árt, ha kerül az edényzet). Illetve kicsi a surrantási magasság, emiatt az előtartály nem telik meg és a konténer tartalma csak a kívánt 3..4-szeri ciklusra sem vithető fel a tömörítő tar-

tályba. Így a kezelő gépkocsivezető hosszabban időz az ürítő helyen, ami a célgép „népszerűségét” nem fokozza.

Mint írtam a patt helyzetet egyértelműen az okozza, hogy az elmúlt 30-40 évben és napjainkban is igen sokan gyártottak konténereket. Ez még nem lenne baj, csak a bibi ott van, hogy nem a DIN vagy az ISO szerinti termékeket gyártották. Ezt az anomáliát még fokozta, hogy még többen javítanak, újítanak fel konténereket, ahol szintén nincs semmi kontroll.

De a fő baj véleményem szerint, hogy a független gyártó, felújítótól mikor a tulajdonos átveszi az új vagy javított konténerét, a legelemibb méretellenőrzés sincs meg. Így az országban járva-elve mindenféle konténert lát a hozzáértő. Ehhez az edényzet - kavalkádhoz precízen, munkavédelmi szempontból megnyugtatóan működő beöntőszerkezetet készíteni – bizony igen nehéz!

Mit lehet tenni?

Az ország összes konténerét szabvány (csak fő méretek!) méretek tekintetében lecserélni – természetesen nem lehet. A célgépek beöntőszerkezetét vagy harminc – negyven féle változatra alkalmassá tenni – ugyancsak nem lehet.

A gombokhoz kabátot varrni a szabó sem tudott – sohasem.

Egyet viszont tehetünk: megszigorítjuk az átvételt – ISO vagy DIN méret szerinti előírás szerint (új és javítás esetén!), illetve kisebb, de biztonságos átalakításokkal célgépeink beöntőszerkezetét is – lehetőleg „idomítjuk” a konténer kavalkádhoz.

A mindenévi áprilisi Szombathelyi Fórum és Kiállításokon mindenki jól láthatja, hogy a gyártók (ott állnak békésen egymás mellett) igyekeznek mindenféle edényzethez biztonságos, jó megoldású beöntőszerkezeteket konstruálni, tehát belátják, hogy igen sokféle edényzetet kreált az élet.

De egyre sohasem lesznek képesek (ne is legyenek), hogy a kubaturájú edényzetben is legyen százféle változat – ez non sens.

Aztán még egy fontos tudnivaló, melyet minden vérbeli szemetes tud:

A konténerekbe – mindig – igen heterogén hulladék kerül (sitt és zsákos holmi, textil és fa és fémhulladék, tengelyek és raklap maradványok, és csoda tudja hogy még mi). Ezek bizony olyan jól el tudják egymást ékelni – mint a nylon zsákban lévő akárcsi és a deszkadarab.

A súlyelosztás miatt is gyakori a konténerek jobbra-balra való elbillenése. Azt is jól tudjuk, hogy a helyszínen csak a gépkocsivezető van, aki ürítéskor a gépközeli feladatokat látja el.

Hát nincs könnyű helyzetben, hiszen időnormák is léteznek, az üzemanyagot sem lehet elpuffogatni feleslegesen (ott is normák kötik a gépkocsivezetőt), no és épen és egészségesen szeretné napi munkáját zárni, és emberi dolog, szeretne minél előbb végezni feladatával.

Ne hozzuk Őket nehéz helyzetbe...

Versenyfutás a papírhulladékért

A HuMuSz vecsési szelektív hulladékgyűjtési programja (ld. KukaBúvár 2000. nyár) komoly veszélyben van. Az edényekbe tett papírhulladék sajnos nem csak nekünk, hanem a településen lakó munkanélkülieknek is kell, és bizony – helyzeti előnyüknél fogva ők-gyorsabban ürítik az edényeket, mint mi. A hazai viszonyok egyik különös érdekessége, hogy a szelektív gyűjtéssel kísérletezőknek meg kell küzdeni a nagy nehezen szelektíven gyűjtött hulladékért is.

Az első hónapban még nem izgatta a tolvajok fantáziáját az edényekbe kerülő érték, így az első két begyűjtés a nyár derekán szép eredménnyel zárult. A harmadik körút viszont már hiábavaló volt. Felhívták a begyűjtéssel megbízott vállalkozó figyelmét arra, hogy előző nap lovas kocsis álgűjtők tevékenykedtek. A csapat a teli edények ürítésével nem fáradzott, edényestől pakolta fel a hulladékot a járgányra. Nosza, lakossági bejelentésre az Önkormányzat kivonult és lefűlelt egy bandát. A helyszíni tettenéréskor kilátásba helyezett 10 000,-Ft-os bírság azonban nem volt elrettentő erejű.

A következő hetekben eltérő jelzések érkeztek a helyi lakosoktól a papírlopással kapcsolatban. Egyesek kimustrált babakocsival, vagy talicskával közlekedő egyéni begyűjtőkről, mások lovas kocsis tolvajokról, megint mások motorizált rablóbandákról számoltak be. Tény, hogy papír jó ideig nem volt, és mi arra következtettünk, hogy több „szervezet” is aktivizálta magát.

Keresvén a védekezés módját, a programot támogató Önkormányzattal a következő lehetőségek merültek föl:

- Rendőrségi feljelentés ismeretlen tettes ellen.
- Nyomásgyakorlás a településen működő papírhulladékátvevőre – vecsés lakostól ne vegyen át papírt.
- Általános kampány a tolvajlás megfékezésére.

A kampány része volt egy plakát melyben a gyűjtés-szervezők a lakosság segítségét kérik...

Az Önkormányzat hangosbemondón tette közzé a felhívást, a helyi lap pedig külön cikket szentelt a témának.

Az eredmény félsikernek tekinthető. A lopás átalakult szelektált lopássá. A szelektív gyűjtés szelektív lopással együtt működik, vagyis csak a legjobb anyagot veszik ki, az újságot.

Így a teli edények száma jelentősen nőtt ugyan, de a benne lévő hulladék súlya és minősége nagyon rossz.

A kampány utáni két begyűjtés eredménye hosszútávon nem teszi a működést gazdaságossá, így a program továbbra is válságban van.

Erről egyelőre csak annyit, hogy Pilisvörösváron, a Pilisvörösvári Környezetvédő és Természetbarát Egyesülettel közösen működik, és eddig sikeres.

(Kukabúvár 2000. ősz VI. évfolyam 3. szám - Nagy Tamás)

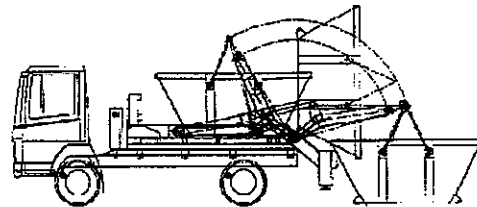
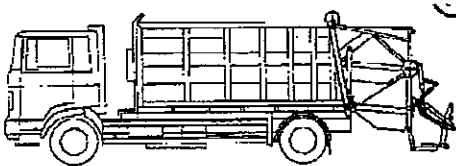
SERES

GÉPIPARI ÉS KFT

KERESKEDELMI

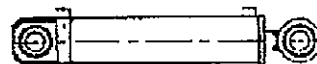
BARCS

KONTÉNERSZÁLLÍTÓK

TÖMÖRÍTŐS RENDSZERŰ HULLADÉKGYŰJTŐK

HIDRAULIKUS MUNKAHENGEREK

7570 BARCS MEZŐ U. 0523/5 HRSZ

TEL.: 06(82)461-777, 461-153

e-mail: seres_kft@mail.matav.hu

keres-kínl-keres-kínl-keres-kínl-keres-kínl-keres-kínl-keres

A Fővárosi Közterület-fenntartó Rt.
felajánlja megvételre

Schörling típusú célgépekről lebontott víztartályokat:

3 db 350 literes
7 db 200 literes
1 db 150 literes .

Ár: megállapodás szerint.

Érdeklődni: Vargáné Tóth Rozália
Tel: 1/269-0614

*****

TerraTec-2001

A Környezettechnika és a Környezetvédelmi Szolgáltatások Nemzetközi Szakkiállítására Lipcse, 2001. március 13-16.

A keletnémet régió legnagyobb nemzetközi környezetvédelmi szakkiállítására 1999-ben 670 kiállító mutatkozott be mintegy 18.8000 m² területen, a szakmai érdeklődők száma elérte a 18.000 főt.

A 2001-ben a „Marktplatz der Märkte” központi szakmai kísérőrendezvény-sorozat hangsúlyosan a közép-kelet európai országokban a beruházási lehetőségek, ill. igények köré csoportosul. E program keretében hívta meg a Lipcsei Vásárgazgatóság hazánkat, a „Partnerország-Magyarország” státust a Környezetvédelmi Minisztérium védnökként támogatja, ill. a Miniszter Úr személyes megnyitója részvételünk rangját emeli.

A kiállítás nyitónapján, a hagyományoknak megfelelően, ismét megrendezik a környezetvédelmi miniszterek találkozóját, melyhez kapcsolódva az ITDH-val és a Környezetvédelmi Szolgáltatók Szövetségével közösen szakmai delegáció kiutazását tervezzük. Lehetőség van arra is, hogy a szakmai programhoz kapcsolódóan a kiállító cégek saját előadással is részt vegyenek különböző workshopokon.

A TerraTec témacsoportjai:

- vízellátás, vízkezelés
- szennyvízelvezetés, csatornázás
- hulladékkezelés, újrahasznosítás
- talajvédelem
- köztisztaság
- biogén maradékanyagok, újratermelő nyersanyagok
- légtisztítás
- biotechnológia a környezetvédelemben
- mérés-, vezérlés-, szabályzás technika megfigyelési rendszerek
- automatizálás, folyamatszabályzás
- munkavédelem
- térinformatikai alkalmazások és software

A magyar kollektíva kiállítási stand elhelyezése a „Partnerország” státusnak köszönhetően nagyon kedvező: a „Marktplatz der Märkte” központban (Halle 3.) elhelyezett, ITDH és szövetségek által működtetendő információs standdal szemben. Árajánlatunkat a TerraTec-en 50 m² területű kollektív magyar megjelenést tervezve állítottuk össze,

Részvételi irányár: helydíj: EUR 116,- mely összeg pályázati úton visszaigényelhető
+ 49.500,-Ft bruttó m² + 25 % ÁFA
+ kötelező katalógus bejegyzés: 14.000,-Ft + 25 % ÁFA
mely ár a következőket tartalmazza

- az igényelhető terület min. 6 m²
- kulcsrakész standkivitelezés típusinstallációból (6 m²-ként/ig: 1 asztal, 4 szék, 1 vitrin/v. podest, normál áramigény)
- grafikai tervezés és kivitelezés (10 m²-ként 1 tabló + frizfelirat)
- napi standtakarítás
- kávé, üdítő és aprósütemény biztosítása tárgyalásaikhoz, közös konyahasználattal.

Szíves tájékoztatásukra közöljük, hogy a ITDH a Külügyminisztérium által támogatott II. kategóriás kiállítások közé felvette a TerraTec szakkiállítást, melynek értelmében a kiállító cégek pályázatot nyújthatnak be kiállítási költségeik mérséklésére. A pályázat benyújtásának határideje: a kiállítás megnyitását megelőzően legalább 30 nappal.

Akár kiállítóként, akár látogatóként óhajtják felkeresni a rendezvényt, utazási irodánk, az **Interpress Travel** megszervezi egyéni, vagy csoportos utazásukat. Kérésükre megküldjük utazási ajánlatunkat.

További kérdésekben is készséggel állunk rendelkezésükre, (dr. Ilyés Mihályné tel/fax (1) 266-9057) de javasoljuk, keresse meg a kiállítások honlapját: www.terratec-leipzig.de, ill. www.enertec-leipzig.de

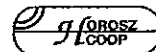
*****

Az ismert olasz gyár seprő-, csarnoktisztító-, illetve utcatisztító-, és szárítógépeinek teljes termékskáláját kínáljuk

- elektromos és robbanómotoros gyalogkísérhető gépek
- vezetőlúces ipari seprőgépek
- utcai tisztítógépek

HOROSZCOOP Kft.
1184 Bp. Üllői út 310.
Tel: 290-9171
Fax: 292-2314

*****

Köztisztaság

Kiadja a Köztisztasági Egyesülés
Gárdonyi Bóné Kálmán u. 44.

Levélcím: 2483 Gárdonyi Pf. 15.
Tel.: (22) 355-065, (22) 356-189;
(22) 355-253

Fax.: (22) 355-253

Rádió tel.: 20-94-15-987

E-mail: koztegy@mail.datanet.hu

Internet: <http://www.koztegy.hu>